

‘Wat onaanzienlijk en zwak is
wanneer het wordt gezaaid,
wordt met schittering en kracht opgewekt.’

1 Korintiërs 15,43

Dienst van de heilige Schrift en de Gebeden
op Eeuwigheidszondag
in de Lutherse Kerk op het Spui
Amsterdam, 22 november 2026

Protestantse Kerk

Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam

Welkom in de Lutherse Kerk op het Spui. Hopelijk helpt dit boekje u om de viering te kunnen volgen. Wij nodigen u uit om met ons mee te zingen, te luisteren, te bidden en Christus te ontvangen in de tekenen van brood en wijn.

Voor in de kerk bij de icoon zijn er kaarsen beschikbaar. Als u dat wilt, kunt u hier **een lichtje aansteken voor een dierbare**, voor licht in een moeilijke situatie, voor iemand die u wilt opdragen aan God...

Welcome in the Lutheran Church at Spui-square. Our community has been coming together in this church to meet God and each other for almost 400 years. Hopefully this booklet will help you to follow the order of the service. We invite you to join us in our worship, listening, praying and to receive Christ himself in the elements of bread and wine.

Near the Icon of the Holy Trinity (in the shape of three angels) **you can light a candle for a loved one**, as a prayer for light in a difficult situation, or to dedicate someone to God...

over de viering

Vandaag gedenken we als gemeenschap onze dierbare overledenen. In het bijzonder hen die het afgelopen jaar van ons zijn heengegaan, maar ook hen wiens gemis we al vele jaren in ons hart meedragen.

Vanuit de Schriften horen we over een beloofd land, over gezaaid worden en met schittering opgewekt worden, en over van de dood overgaan naar het leven. Mogen deze verschillende beelden ons troosten, en ons de kracht geven om te kunnen leven langs de grenzen van de pijn (Lied 210:4).
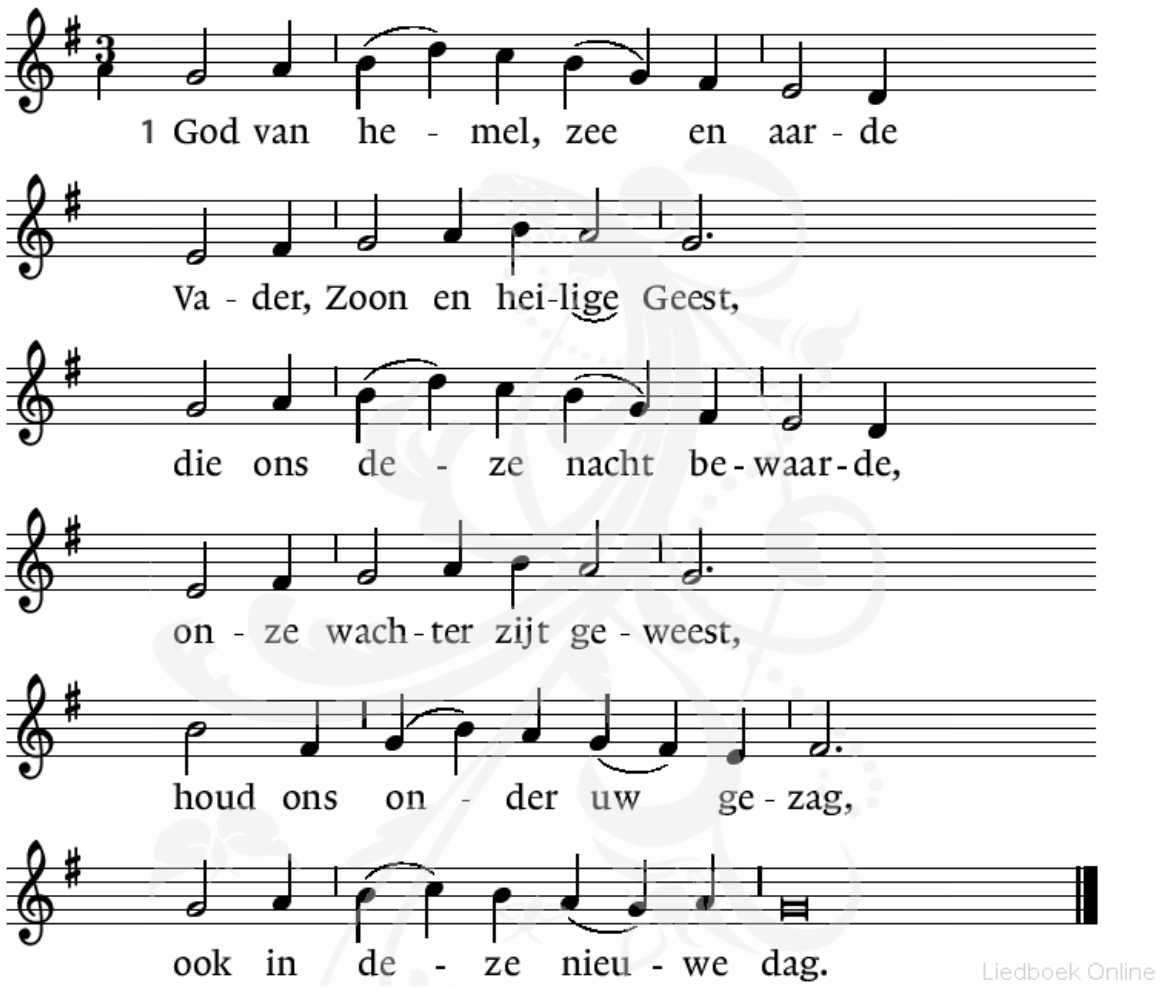
over de muziek

De Franse componist Olivier Messiaen zat in 1941 in een kamp voor krijgsgevangenen in Görlitz. Daar componeerde hij zijn Kwartet voor het Einde der Tijden. Het laatste deel van dit werk is een lofzang voor viool en piano op de onsterfelijkheid van Jezus. De componist zegt daar zelf over: Deze lofzang richt zich op de menswording van Jezus, onsterfelijk opgestegen om ons zijn leven mee te delen. Het is één en al liefde. Zijn langzame klim (van de mélodie) naar extreme hoogte is de stijging van de mens naar zijn God, van het kind van God naar zijn Vader, van het vergoddelijkte kind naar het paradijs. De speelaanwijzingen in de muziek sluiten daarbij aan: Extreem langzaam en teder, extatisch. En bij de vioolpartij: 'expressief, paradijselijk' en tot twee keer toe: 'met liefde'. U hoort violiste Suzanne Huynen.

Afbeelding voorzijde: De Joodse begraafplaats Heiliger Sand in Worms

Intredemuziek
Johann Sebastian Bach: Praeludium et Fuga h Moll (BWV 869)

Lied 210: 1, 2 en 4 *(gemeente gaat staan)*

2. Neem mijn dank aan, deze morgen,
dat Gij alle dagen weer
al mijn angsten, al mijn zorgen
met mij delen wilt, o Heer.
Nooit ben ik geheel alleen:
Gij zijt altijd om mij heen.

4. Wil mij als de nacht nabijkomt
tot een lieve broeder zijn,
in het donker van de afgrond,
langs de grenzen van de pijn,
die mij als gehoorzaam kind
wakend en niet slapend vindt.

tekst en melodie Heinrich Albert; vertaling Wonno Bleij

VOORBEREIDING

Gelofte (*gemeente blijft staan*)

Voorganger: In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Gemeente: AMEN.

Bemoediging

V : Onze hulp is de naam van de HEER

G : DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT. *Ps. 124,8*

V : Hij die trouw is tot in eeuwigheid *Ps. 146,6*

G : EN HET WERK VAN ZIJN HANDEN NIET LOSLAAT. *Ps. 138,8*

Schuldbelijdenis en genadeverkondiging

V : Heer, vergeef ons al wat wij misdeden,
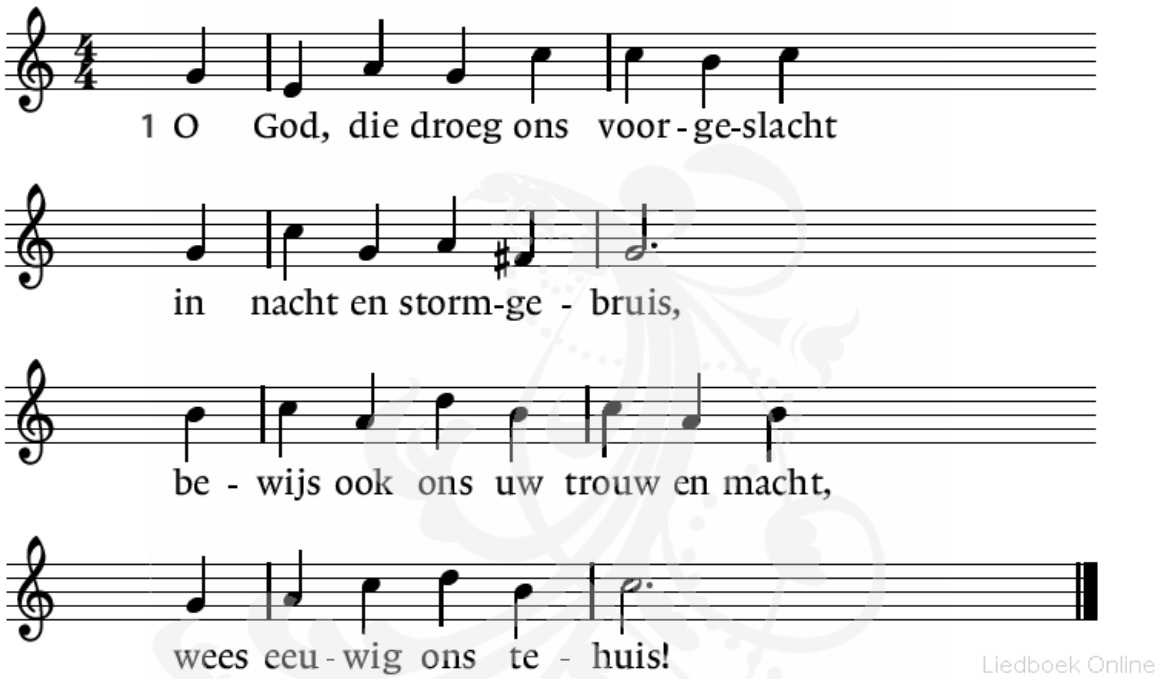
G : EN LAAT ONS WEER IN VREDE LEVEN.

V : De Heer ziet en vergeeft al ons tekortschieten, onze zonden, en wij worden als Gods kinderen op de weg gezet van nieuw leven. ✞

G : AMEN. *(gemeente gaat zitten)*

Welkom en inleiding op de viering

Psalm 90a

2. De schaduw van uw troon omsloot
uw heiligen weleer,
bij U beveiligd is ons lot
en zeker ons verweer.

3. Gij zijt, van vóór Gij zee en aard'
hebt door uw woord bereid,
altijd dezelfde, die Gij waart,
de God der eeuwigheid!
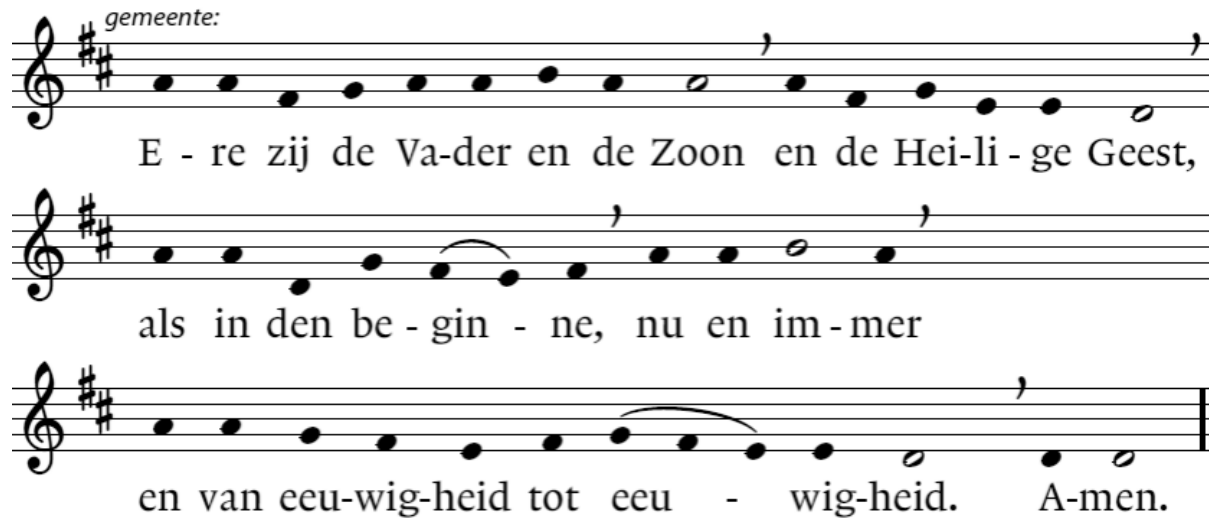
4. En duizend jaar gaan als de dag
van gisteren voor U heen,
een schaduw, een gedachte vaag,
een nachtwaak, die verdween.

5. De tijd draagt alle mensen voort
op zijn gestage stroom;
ze zijn als gras, door zon verdord,
vervluchtigd als een droom.

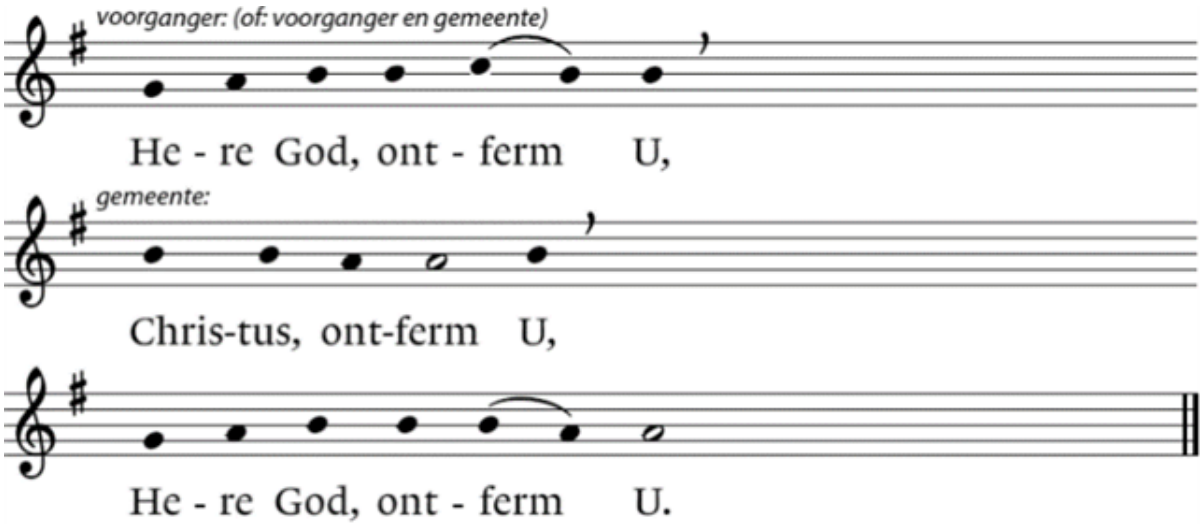
6. O God, die droeg ons voorgeslacht
in tegenspoed en kruis,
wees ons een gids in storm en nacht
en eeuwig ons tehuis!

tekst Isaac Watts – ‘O God, our help in ages past’; *vertaling* Evert Louis Smelik
melodie Supplement tot he New Version 1708 – ST. ANNE

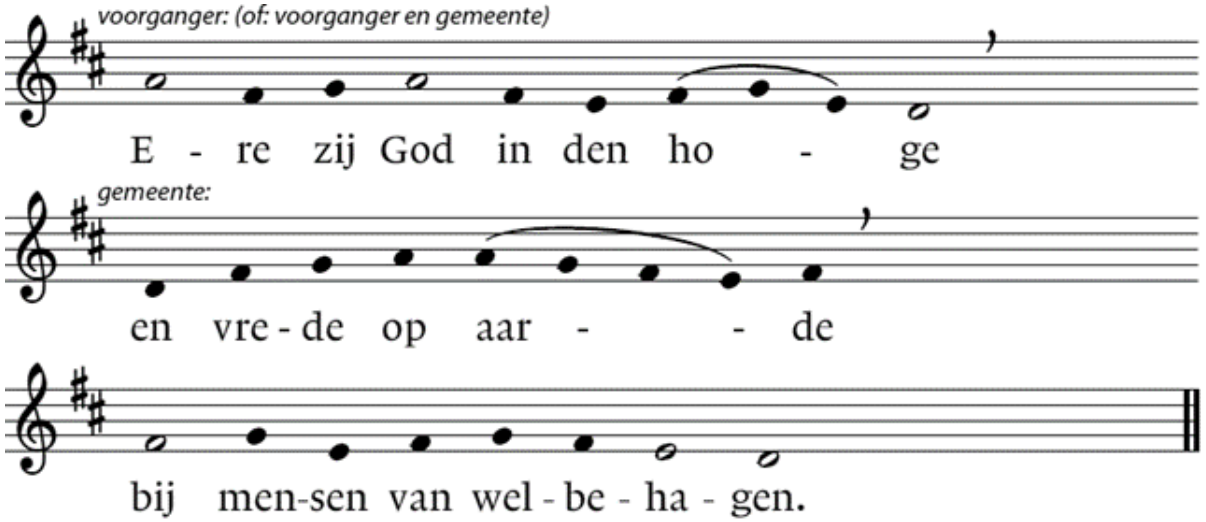
Gloria Patri

Kyrie (Roep om ontferming)

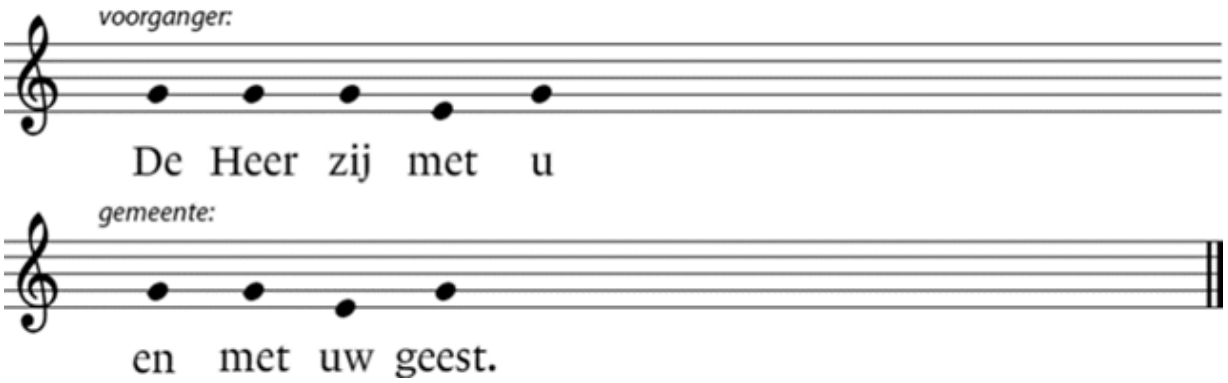

Gloria

HET WOORD

Groet

Gebed van de zondag

Lezing uit het Oude Testament: Deuteronomium 34,1-8

L : […] Woord van de Heer.
G : WIJ DANKEN GOD.
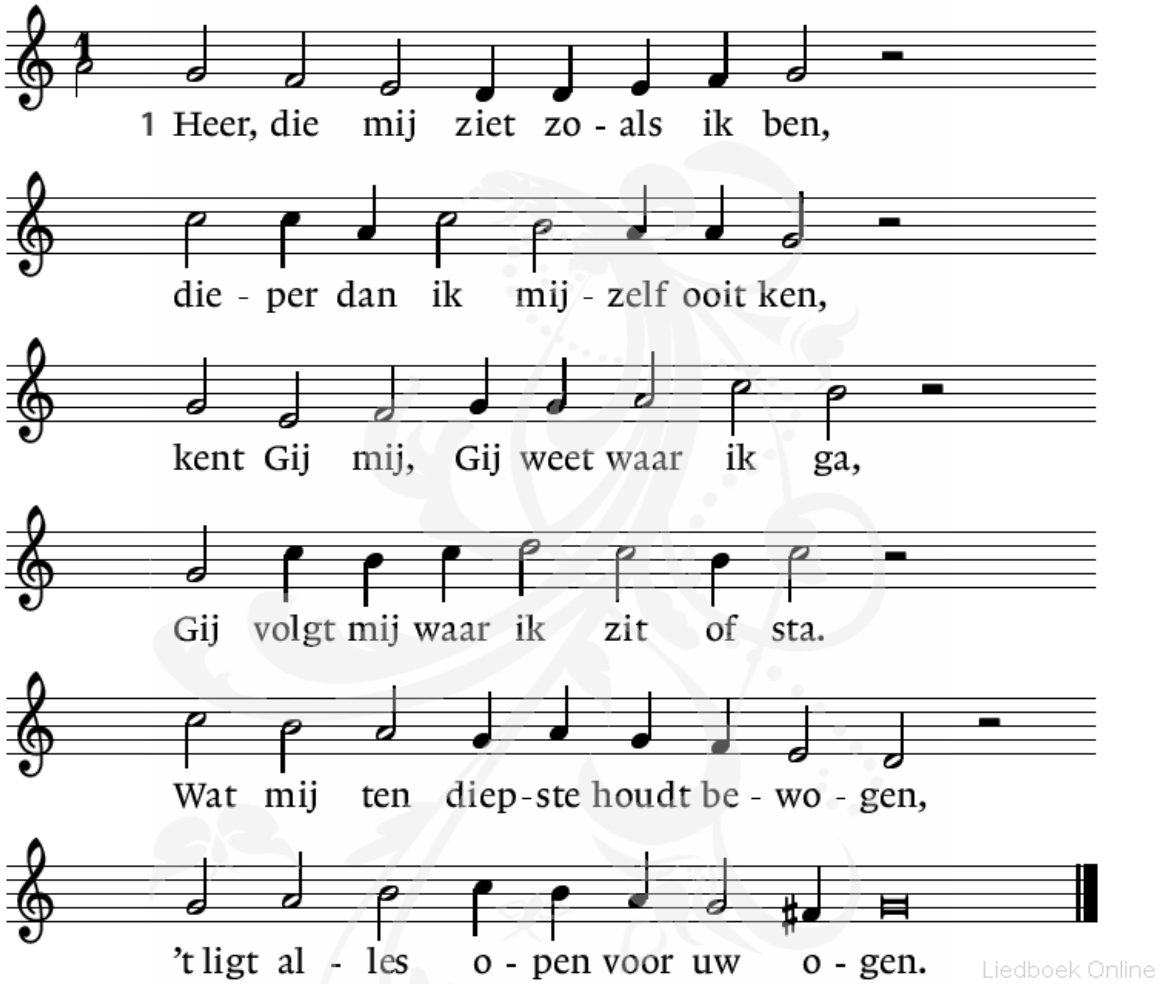
Instrumentale muziek

Amanda Maier: Tranquillamente (1879)

Lezing uit de Apostolische brieven: 1 Korintiërs 15,35-44

L : […] Woord van de Heer.
G : WIJ DANKEN GOD.

Psalm 139: 1, 2 en 4

2. Gij zijt zo diep vertrouwd met mij:
wie weet mijn wegen zoals Gij?
Gij kent mijn leven woord voor woord,
Gij hebt mij voor ik spreek gehoord.
Ja overal, op al mijn wegen
en altijd weer komt Gij mij tegen.

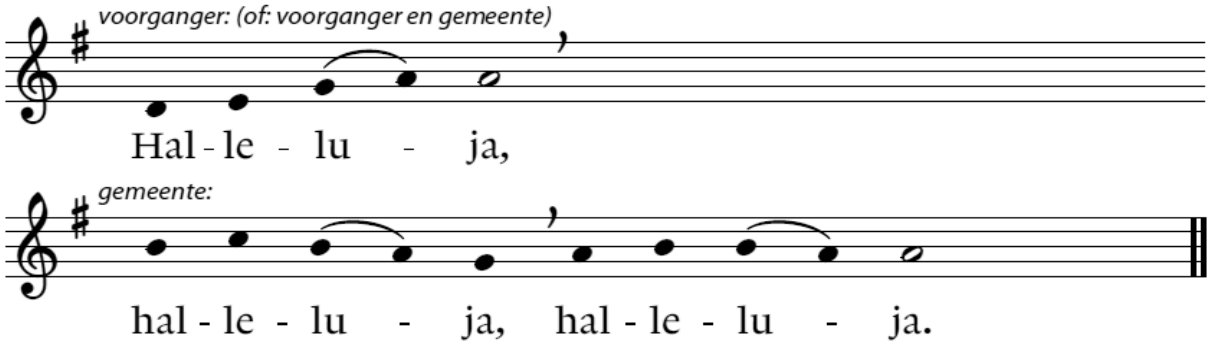
4. Waar vlucht ik voor uw aangezicht?
Al steeg ik op in 't hemels licht,
al daalde ik tot de doden af,
Gij zult er zijn, zelfs in het graf.

Gij blijft mij, God, in alle dingen,
altijd en overal omringen.

tekst Jan Willem Schulte Nordholt
melodie Genève 1551 – Psalm 30

Lezing uit het Evangelie *(Gemeente gaat staan)*

V: ‘Halleluja. U wijst mij de weg van het leven: overvloedige vreugde in uw nabijheid, voor altijd een lieflijke plek aan uw zijde. Halleluja.’ *(Psalm 16,11)*
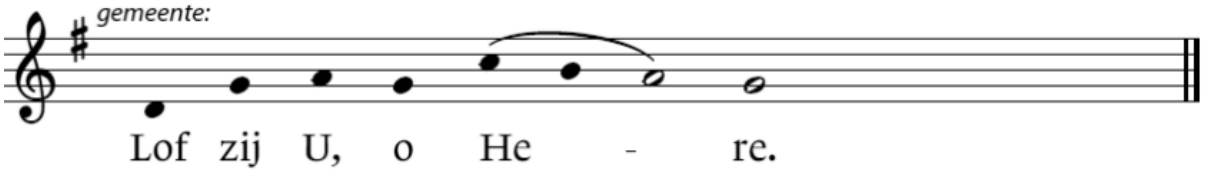

V: ‘Lezing uit het Evangelie naar Johannes, hoofdstuk 5, de verzen 24 tot en met 29.’

[*lezing van het Evangelie*].

‘In de woorden uit de Schrift horen wij de stem van de levende God.’

Acclamatie *(Gemeente blijft staan)*
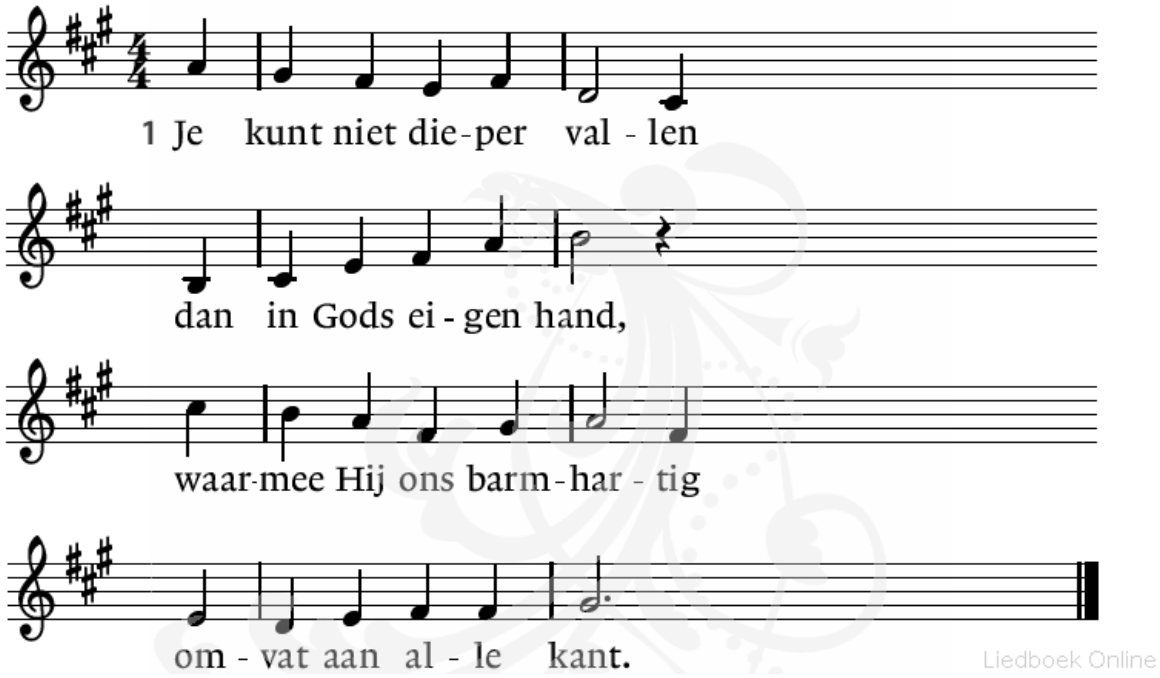

(Gemeente gaat zitten)

Verkondiging

ANTWOORD

Lied 916: 1-3

2. Eens komen alle paden
van lot en schuld, van dood,
bijeen in zijn genade,
voorbij aan alle nood.

3. Door God zijn wij omgeven
zoals wij hier bestaan.
In Hem zullen wij leven
en tot zijn feest ingaan.

tekst Arno Pötzsch – ‘Du kannst nicht tiefer fallen’; *vertaling* Sytze de Vries
melodie Hans Hauzenberger – ‘Nun darf getrost ich gehen’

Inzameling van de gaven

De collecte is voor de helft bestemd voor het werk van onze gemeente en de andere helft is voor het werk van de diaconie. Op deze zondag is het diaconale gedeelte bestemd voor het de **Burennetwerk Amsterdam.**

Iedereen verdient een goede buur! Burennetwerk Amsterdam droomt van een stad waar buren elkaar weten te vinden. Waar

altijd ruimte is voor hulp of een praatje. Veel Amsterdammers willen daar aan bijdragen. Maar hoe? Burennetwerk zet deze bereidheid om in actie.

We koppelen Amsterdammers die een goede buur willen zijn aan buurtgenoten met een vraag. Dat doen we in alle buurten van Amsterdam. Geen grote complexe vragen, maar gewoon even een praatje, hulp bij vervoer of een kleine klus die door gebrek aan netwerk of middelen blijft liggen. Amsterdammers vinden en helpen elkaar via Burennetwerk Amsterdam. Zo bouwen we aan een stad vol goede buren. Door vandaag te geven bij de collecte helpt u Burennetwerk met dit mooie werk! Zie www.burennetwerk.nl/.
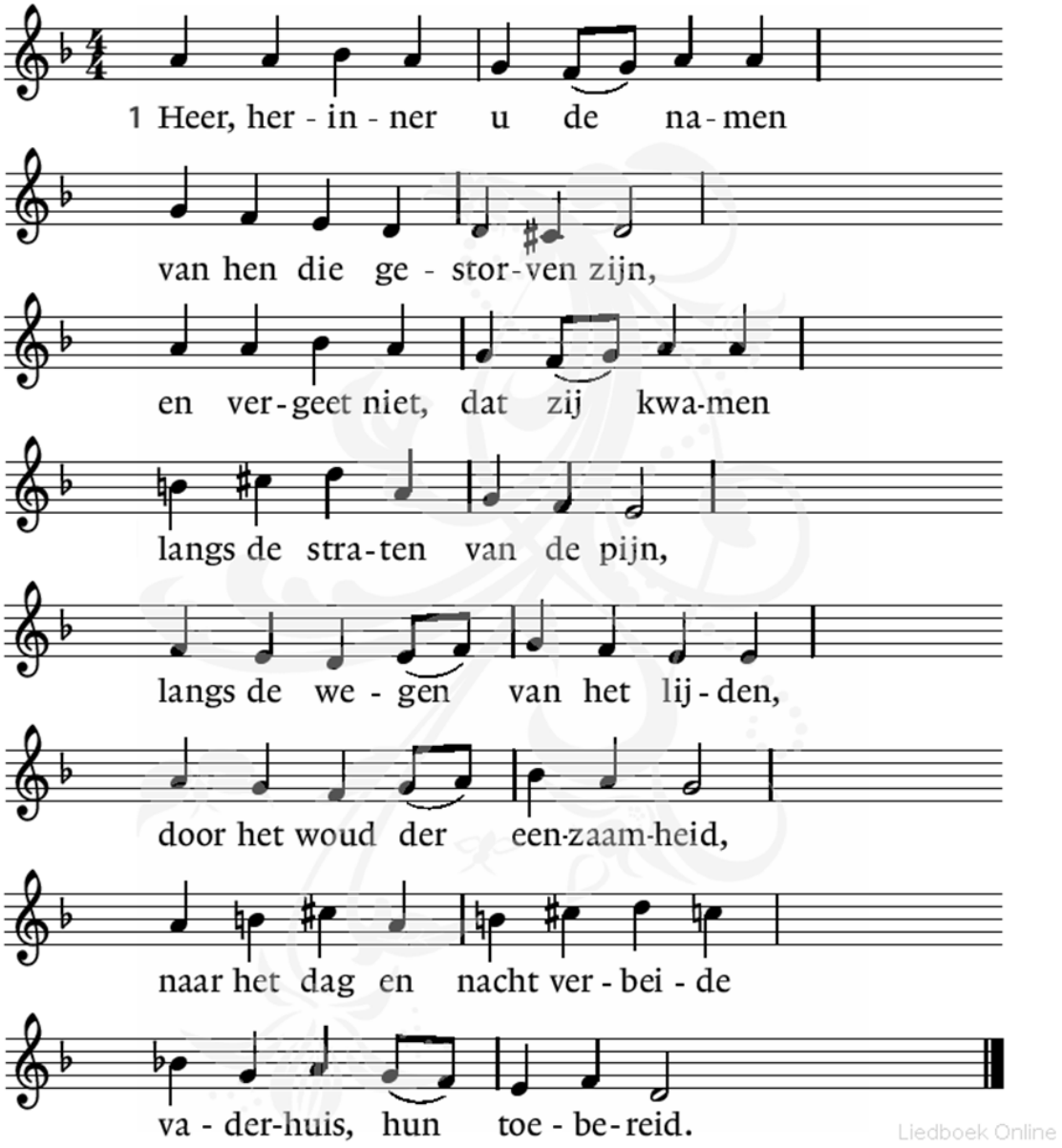
Naast contant kunt ook digitaal een bijdrage geven voor de collecte. U kunt de QR-code scannen die hiernaast is weergegeven, of een gift overmaken naar NL45ABNA0543629945 t.n.v. College van Kerkrentmeesters ELG Amsterdam.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw gift.

Muziek tijdens de collecte
Felix Mendelssohn: Andante uit Sonate VI

Gebed over de gaven ✝

Lied **Heer herinner U de namen** **NLB 730: 1-3**

2. Heer, herinner u hun luisterend
wakker liggen in de nacht
en hun roepen in het duister,
de armzaal'gheid van hun kracht,
en wil zeer aandachtig lezen
in de rimpels van hun huid
de verscheurdheid van hun wezen,
en wis hunne zonden uit.

tekst Matheus Verdaasdonk
muziek Herman Strategier

Noemen van de namen
V: 'Wij noemen de namen van degenen die ons lief waren en die wij het afgelopen jaar verloren aan de dood, hun namen die geschreven staan in de palm van Gods hand. En wij ontsteken een lichtje, om de herinnering aan hen in het licht te houden.' [De namen worden genoemd]

V: 'Wij ontsteken een kaars voor al die mensen die we hier niet met name kunnen noemen maar waarvan wij de naam niet alleen in ons hart dragen maar die ook geschreven hebben in het boek dat wij bij deze kaars neerleggen.'

V: 'Wie dat wenst mag nu naar voren komen om in stilte een lichtje aan te steken voor een persoon die hem of haar nabij is, maar van wie wij door de dood gescheiden zijn. Ook wie thuis met ons verbonden zijn nodigen wij uit om hun lichtjes aan te steken.'

Wie dat wenst mag naar voren komen, te beginnen bij de mensen in de achterste rijen. Loop door het middenpad naar voren, ontsteek een lichtje en ga weer door het brede linker zijpad en dan achterlangs naar uw zitplaats.

Instrumentale muziek
Olivier Messiaen: Louange à l'Immortalité de Jésus

V: Wij ontsteken tenslotte een kaars voor al die naamlozen, veraf en dichtbij, wier naam alleen nog bij God bekend is. Zij die gestorven zijn in eenzaamheid, in conflictsituaties, of onderweg op land of zee op zoek naar een beter bestaan.

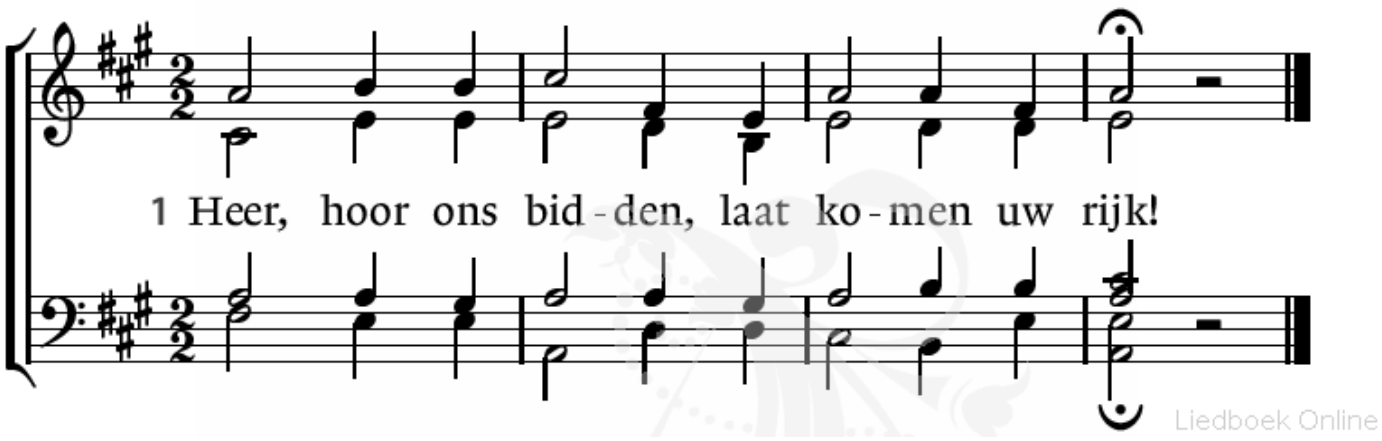
Koester de namen die wij hier gedenken, dat zij geborgen zijn in Uw genade, dat zij gekend zijn bij U en bij ons.

Allen: 3. Heer, wil ook mijn trooster wezen
draag mij, ken mij, zie mij aan.
Wees er om mijn ziel te lezen
in de lichtglans van uw naam.
Voed mij met herinneringen,
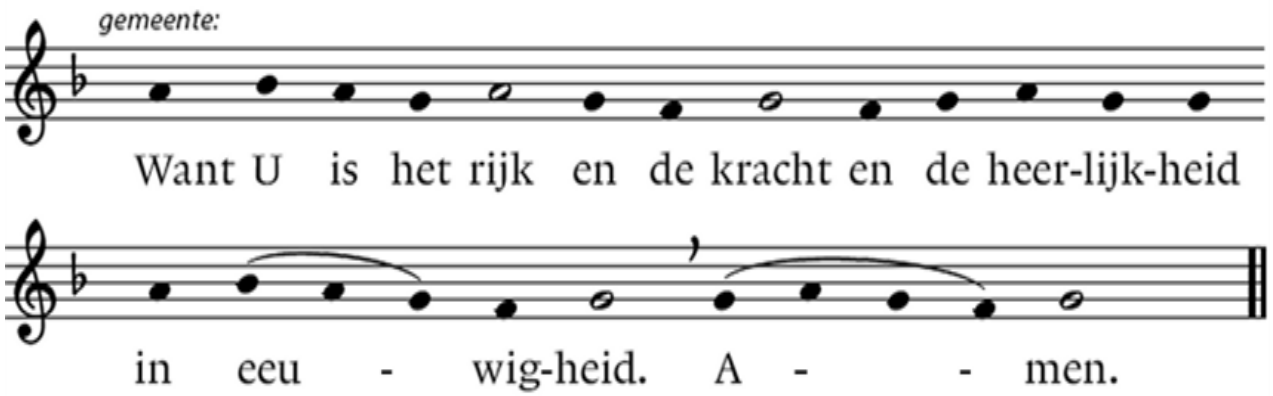
leer mij reizen door de pijn,
zo vertrouw ik: in uw Liefde
zal geen mens vergeten zijn.

tekst Rienk Lanooy en Gerda Hoekstra; *muziek* Herman Strategier

Dankgebed, voorbeden en Stil gebed
Elke voorbede eindigt met de woorden 'zo bidden wij…'. Dan antwoordt de gemeente met acclamatie 368j.

Onze Vader *(gezamenlijk gebeden)*
Onze Vader, die in de hemelen zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome, uw wil geschiede,
gelijk in de hemel alzo ook op aarde,
geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van het kwade.
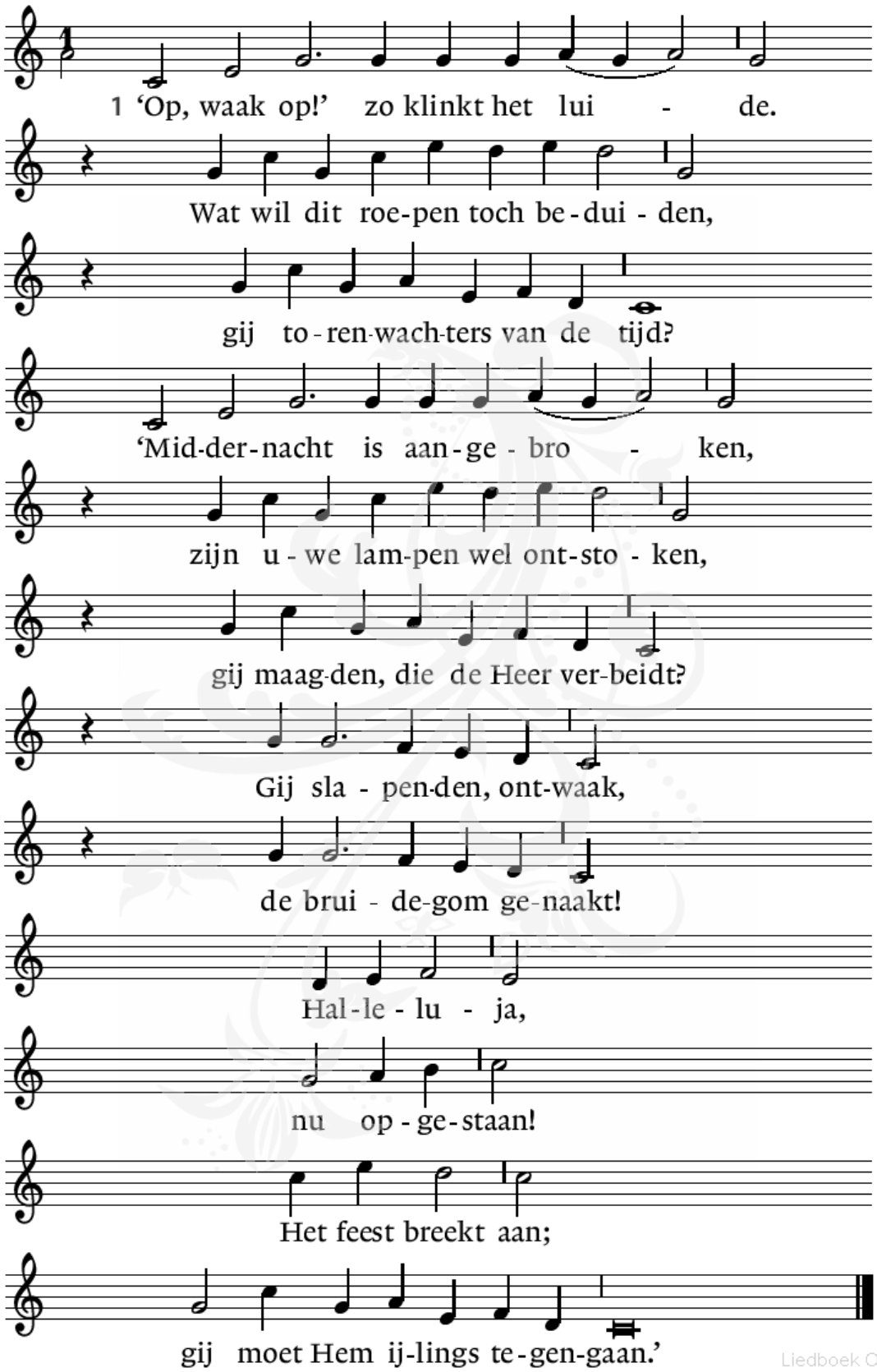

Vredegroet

V: ‘De vrede van de Heer zij met u allen.’

G: AMEN

V: ‘Laten wij ook elkaar ‘DE VREDE VAN CHRISTUS’ toewensen.’

Zondagslied 749: 1 en 3 *(gemeente gaat staan)*

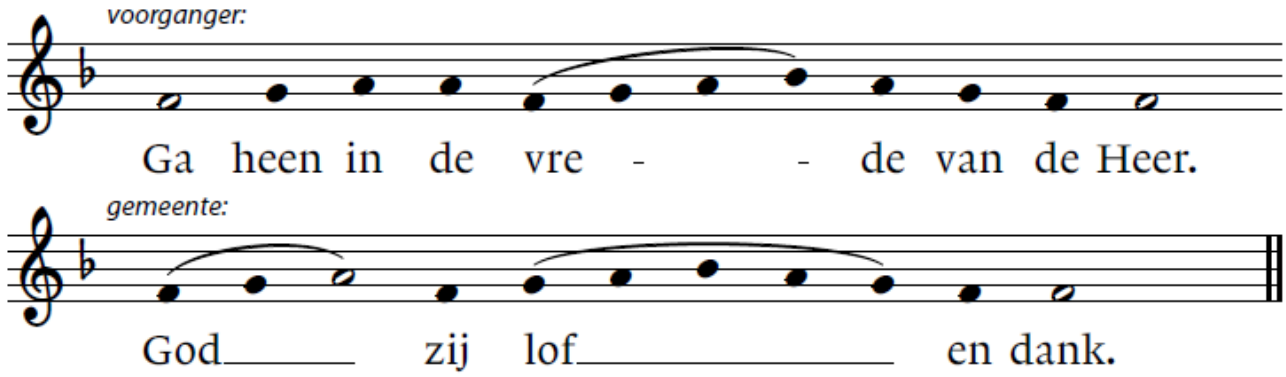

Liedboek Online

3. Laat ons U ter ere zingen
met allen, die uw troon omringen,
één koor van mens' en engelenstem!
Paarlen zijn der poorten bogen,
die nederdalen uit de hoge:
het hemelse Jeruzalem.
Geen oog heeft ooit begroet,
geen hart heeft ooit vermoed
zulk een vreugde.
Zo juichen wij
en roemen blij
de glorie van uw heerschappij!

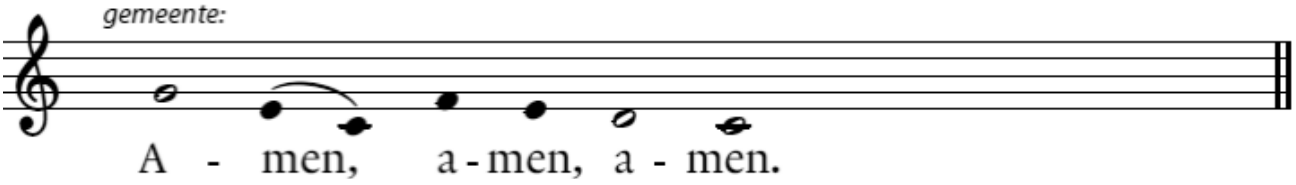
tekst Philipp Nicolai – 'Wachet auf, ruft uns die Stimme'
vertaling C.B. Burger; *melodie* Philipp Nicolai

DISMISSIO *(heenzending)*

ZEGEN

V: (zegen) ✞

Muziek *(gemeente gaat zitten)*

Amy Beach: Berceuse

Wij vragen u om tijdens het musiceren aan het einde van de viering op uw plaats te **blijven zitten**.

Na afloop van de viering bent u van harte welkom in de Tetterodezaal (rechtsachter in de kerk) voor een kopje koffie of thee.

Wilt u reageren op de inhoud van deze viering? Ik stel uw gedachten zeer op prijs. U kunt reageren via e-mail: andrevanderstoel@luthersamsterdam.nl

Wilt u op de hoogte blijven van actuele gebeurtenissen, activiteiten of ander nieuws uit onze gemeenschap? Via communicatie@luthersamsterdam.nl kunt u zich aanmelden voor de wekelijkse digitale Nieuwsbrief van de Oude Lutherse Kerk.

Vieringen in de Lutherse Kerk op het Spui
10.30 uur

29 november	**1e zondag van Advent** ds. Sietse van Kammen, Haarlem *Currymaaltijd voor doel diaconale adventsactie*
6 december	**2e zondag van Advent** ds. André van der Stoel *Gemeentegesprek na de viering* *m.m.v interimpredikant ds. Pieter van Winden*
13 december	**3e zondag van Advent, viering Heilig Avondmaal** ds. André van der Stoel *m.m.v. Uri Eugenio, dans* **In de Ronde Lutherse Kerk, Kattengat 2**
20 december	**4e zondag van Advent** ds. Andreas Wöhle *m.m.v. de cantorij*

Inspiratie in de Adventsperiode
Podcast: ‘Jezus, zoon van David’

In de adventsperiode willen we vanuit de Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam opnieuw een dagelijkse podcast maken, te beginnen vanaf maandag 30 november. Via Whatsapp op uw mobiele telefoon kunt u een geluidsfragment ontvangen waarin 1 van onze pastores een bijbellezing, een gedachte en een gebed met u deelt.

Advent is een periode van het verwachten van de komst van Jezus Christus in de kerstnacht. Eén van de thema's in de Bijbellezingen in deze periode is de afkomst van Jezus. Hij wordt geplaatst in de geslachtslijn van grote figuren uit de Hebreeuwse Bijbel, zoals Abraham, Ruth en koning David. Deze periode gaan we ons wat meer verdiepen in de persoon van koning David. Zijn verhaal kent wonderlijke hoogtepunten en pijnlijke dieptepunten. Wat leert het ons over Jezus dat hij wordt neergezet als een ‘zoon van David’?

U kunt zich aanmelden door de QR-code die hier rechts staat te scannen met de camera van uw mobiele telefoon. Als het goed is vindt u dan een link om u aan te melden voor de groep ‘Jezus, zoon van David’. Als aanmelden op deze manier niet lukt kunt u via Whatsapp een bericht sturen aan ds. André van der Stoel (06-15598246), dan voegt hij u handmatig toe.

We hopen dat u op deze manier geïnspireerd kunt toeleven naar het feest van kerst. En wees uiteraard van harte uitgenodigd om ook anderen in uw omgeving op deze podcast te wijzen.

Hartelijke groet namens de pastores van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam,
ds. André van der Stoel

Nieuwe leden Brandpuntraad gezocht

De Brandpuntraad bestaat uit een groep gemeenteleden en professionals die maandelijks overlegt over het kerk-zijn in Amsterdam Stad. Zodat de vieringen in de Lutherse Kerk op het Spui, pastorale en diaconale zorg, cursussen, activiteiten en communicatie zo goed mogelijk verlopen. Per 1 januari 2027 zullen enkele leden hun taak of ambt neerleggen. Daarom zoeken we vrouwen en mannen die vanuit hun geloof deze taken van hen willen overnemen.

Wij zoeken mensen die:

- betrokken zijn bij het leven en geloven van onze gemeente
- maandelijks samen kunnen vergaderen over de organisatie van ons gemeenteleven
- verantwoordelijkheid willen nemen voor 1 van de volgende specifieke rollen:

Secretaris:

- Samen met voorzitter en predikant voorbereiden van de vergadering
- Actiepuntenlijst bijhouden tijdens de vergadering
- Opstellen rooster van vieringen in overleg met predikant en gastvoorgangers

Eredienst praktisch:

- Opstellen roosters vrijwilligers in de eredienst (o.a. lectoren, gastvrouwen en -heren, koffiedames en -heren)
- Wekelijkse herinneringsmail sturen aan betrokken bij de eredienst
- Organisatie hand- en spandiensten rondom speciale vieringen (Kerst, Nieuwjaar, Pasen, Pinksteren enz.)

Diaconaat:

- Hart heeft voor kwetsbare mensen in onze kerk en maatschappij
- Helpen het diaconaat in onze gemeenschap vorm te geven: selectie doelen vrije diaconale collecte, diaconale acties (kerstattenties, adventsactie)
- Bijdragen aan de eredienst: diaconale mededelingen en hulp bij het avondmaal
- Als diaken ons Brandpunt wil verbinden met het bredere diaconale werk van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam.

Neem voor meer informatie of een verkennend gesprek contact op met Margit Varga, de voorzitter van de Brandpuntraad (margitvarga@luthersamsterdam.nl) of spreek onze predikant André van der Stoel aan na een viering.

Voorgangers in deze viering:	**ds. André van der Stoel en pastor Barbara Heckel**
Organist:	**Wim Dijkstra**
Violiste:	**Suzanne Huynen**
Ouderling:	**Bouwe Feringa**
Diaken:	**Co Engberts**
Lector:	**Marijke Keuning**
Koster:	**Ernest Akakpo**
Gastvrouwen:	**Margreet Brilman en Gre Nieuwkoop**
Koffie en thee:	**Loes van Veen en Maria Reina Westra**

---

donderdag 26 november Verrast door de Bijbel: Ruth
We lezen samen het prachtige verhaal over 1 van de 'oermoeders' van Jezus. Hoe krijgt deze 'buitenlandse' vrouw een plaats in het grote verhaal van het volk Israël?

Locatie: Handboogstraat 4 Tijd: 15.00 of 19.30 uur

Pastoraat, zorgdragen voor elkaar
Voor persoonlijke gesprekken, geestelijke begeleiding en crisis pastoraat (ernstige ziekte, overlijden, andere crises) kan men direct contact met de predikant of pastoraal werker opnemen:

- ds. André van der Stoel: 06-15598246
  andrevanderstoel@luthersamsterdam.nl
- Barbara Heckel: 06-49370773
  barbaraheckel@luthersamsterdam.nl

Voelt u zich thuis in onze gemeente?
Komt u hier graag en wilt u vriend of lid worden van deze gemeente? Neem dan even contact op met de voorzitter van onze Brandpuntraad: margitvarga@luthersamsterdam.nl

---

De volgende viering in de Lutherse Kerk op het Spui is op zondag 29 november om 10.30 uur. In deze viering van Woord en Gebed zal ds. Sietse van Kammen uit Haarlem voorgaan.

Onderzoek alles en bewaar het goede!
www.luthersamsterdam.nl